

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក ឡាន ជា
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ (កោសលុប)
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង: សាធារណៈ/Public
ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ:
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**សំណើលើកទីពីរបស់ ឡាន ជា ស្នើសុំសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹង
ផ្នែកបង្កើតសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” (មេដឹកនាំ)**

ជាក់ដោយ៖

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ឡាន ជា
សុន អរុណ
Victor KOPPE
លីវ សុវណ្ណា
ព្រី ផល្លា
Doreen CHEN
Xiaoyang NIE
Marina HAKKOU
Léa KULINOWSKI

ចម្លងជូន៖

សហមេធាវីរបស់ ខៀវ សំផន
គង់ សំអុន
Anta GUISSÉ
Arthur VERCKEN
សហព្រះរាជអាជ្ញា៖
ជា លាង
Nicholas KOUMJIAN

សហមេធាវី តំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ
Marie GUIRAUD

I- សេចក្តីផ្តើម

1. អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង អវតក វិធាន ៩១(១), ៨៧(៤) និង ៩៣ និងធនាគារសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការទទួលបានពិចារណាឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារក្តីរបស់លោក នួន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមដាក់សំណើនេះ (“សំណើ”) ទាក់ទងនឹងសាក្សីដែលជាអ្នកដឹកនាំចំនួនប្រាំបីរូប។ សាក្សីដែលស្នើសុំនេះ គឺជាមេដឹកនាំការបះបោរដែលនៅរស់រានជីវិតដែលបានផ្តាច់ខ្លួនពីកម្មាភិបាល បកក និងដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីរៀតណាមដើម្បីប្រឆាំង បកក និង រដ្ឋាភិបាលស្របច្បាប់របស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ឬក៏គាត់អាចផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងនាមជាមេដឹកនាំការបះបោរ។ សាក្សីមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការបះបោរ គឺជាអ្នកដឹកនាំថ្នាក់ខ្ពស់ក្នុងរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ន។
2. សាក្សីប្រាំមួយរូបគឺ [REDACTED] (2-TCW-831), [REDACTED] (2-TCW-951) [REDACTED] (2-TCW-952) [REDACTED] (2-TCW-962), [REDACTED] (2-TCW-917) និង កាដេវ (2-TCW-998) គឺជាបុគ្គលដែលមេធាវីការពារក្តីបានស្នើរួចមកហើយ និងដែលមេធាវីការពារក្តីសុំឱ្យពន្លឿនក្នុងការកោះហៅ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៩១ (១)។ សាក្សីមួយរូប [REDACTED] (សាក្សី G¹) គឺជាសាក្សីថ្មី ដែលមិនបានស្នើដោយមេធាវីការពារក្តីពីមុនមក និងពេលនេះមេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះកោះហៅដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) និងអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីស្តាប់ចម្លើយ ឬក៏ស្តាប់ចម្លើយដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៩៣។ សាក្សីចុងក្រោយពីររូបគឺ ហ៊ុន សែន (2-TCW-1001) និង កាដេវ (2-TCW-998) គឺជាសាក្សីដែលបានស្នើដោយមេធាវីការពារក្តី តែត្រូវបានបដិសេធដោយអង្គជំនុំជម្រះ ដែលជាមូលហេតុធ្វើឱ្យមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះពិចារណាឡើងវិញដោយអនុលោមតាមធនាគារសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះ។ មេធាវីការពារក្តីក៏ស្នើសុំផងដែរឱ្យអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនបានស្តាប់ចម្លើយ កាដេវ (2-TCW-998) ឬក៏តាមវិធីម្យ៉ាងទៀត អង្គជំនុំជម្រះស្តាប់ចម្លើយដោយខ្លួនឯងដោយអនុលោមតាមវិធាន ៩៣។

មេធាវីការពារក្តីបានចាត់រហស្សនាមថ្មីជាបន្តបន្ទាប់ពីរហស្សនាមនៅក្នុងសំណើទី១ និងទី២សម្រាប់មន្ត្រីសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” (E391 សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤) សុំកោះហៅសាក្សីបន្ថែម និងសំណើអនុលោមតាមវិធាន៩៣ សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបន្ថែម ទាក់ទងនឹងវគ្គសវនាការនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងមន្ត្រីសន្តិសុខ ស២១ និងការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦)។

សំណើលើកទីពីររបស់ នួន ជា ស្នើសុំសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ទំព័រ ២ នៃ ២៤

- 3. ជាចុងក្រោយមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំថា សាក្សីទាំងប្រាំបីរូបសម្រាប់សវនាការវគ្គ ០០២/០២ អំពី មន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” និងនៅមុនពេលវត្តមានរបស់ កាំង ហ្គេតអ៊ាវ ហៅ ឌុច (2-TCW-916) ដែលជាសាក្សីសំខាន់សម្រាប់មន្ទីរសន្តិសុខស២១ និងជាសាក្សីសំខាន់សម្រាប់ សំណុំរឿង ០០២/០១ជាទូទៅ។

II. សាវតា និង ប្រវត្តិវិវិធី

ក. សំណុំរឿងមេធាវីការពារក្តី៖ ការបះបោរក្បត់ និង វៀតណាម

- 4. ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានបញ្ជាក់ជូនអង្គជំនុំជម្រះនៅក្នុងសំណើសុំសាក្សីទាក់ទងនឹងភូមិភាគ បូព៌ានៅខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥²។ ផ្នែកស្នូលនេះគឺ ក្រៅពីមានឋានានុក្រម “រាងពីរ៉ាមីត” មានវិន័យ រូបរាមគ្នា ប.ក.ក ហ៊ុមព័ទ្ធនៅដោយការរង្គោះរង្គើផ្ទៃក្នុងរហូតមក ហើយក្រុមមានកម្លាំងខ្លាំង ស្មើគ្នា និងផ្សេងៗគ្នា (រួមទាំងក្រុមមួយដែលបានដឹកនាំដោយលេខាភូមិភាគបូព៌ា សោ ភឹម និង លេខាភូមិភាគពាយ័ព្យ រស់ ញឹម) បានអនុវត្តកម្មវិធីប្រណាំងប្រជែងគ្នាក្នុងគោលបំណងចាប់យក ការគ្រប់គ្រងទាំងមូលលើបក្ស និងប្រទេស ព្រមទាំងក្រុមមួយនោះក្នុងចំណោមក្រុមទាំងនេះក៏ ព្យាយាមតស៊ូដើម្បីផលប្រយោជន៍យ៉ាងហោចណាស់សម្រាប់វៀតណាម បើមិនសម្រាប់សូរៀត ទេនោះ។ បញ្ហាលម្អិតត្រូវបានរៀបរាប់នៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់មេធាវីការពារក្តី ដែលបានដាក់ជូន ជាសាធារណៈដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល³។

ខ. បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីសំណុំរឿង ០០២/០២ ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព

- 5. នៅថ្ងៃទី ៨ និង ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តី និងភាគី បានដាក់បញ្ជីឈ្មោះដែលបាន ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្តីពី សាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ ដែលត្រូវបានស្នើសុំសម្រាប់ សំណុំរឿង ០០២/០២⁴។ បញ្ជីសាក្សីថ្មីរបស់មេធាវីការពារក្តី (“បញ្ជីសាក្សីថ្មី”) រួមមានសមាជិក

E370 “សំណើបន្ទាន់ និង រួមគ្នារបស់ នួន ជា សុំឱ្យពន្លឿនសំណើពីរបស់ខ្លួនដែលបានស្នើរួចហើយ និងសុំឱ្យយកោះហៅ សាក្សីបន្ថែមបួនរូប ពាក់ព័ន្ធការប្រព្រឹត្តិចំពោះជនជាតិចាម” ថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ (“សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា”) កថាខណ្ឌ ២៥។

សូមមើលជាពិសេស F2/8 “សំណើលើកទី៦ របស់ នួន ជា ស្នើសុំឱ្យមានការពិចារណា និងទទួលយកភស្តុតាងបន្ថែមទាក់ទង នឹងបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១” ថ្ងៃទី ១១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ កថាខណ្ឌ ២៣ ដល់៦៩។

⁴ ឯកសារ E305/4 “បញ្ជីឈ្មោះ និងព័ត៌មានសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ស្តីពីសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ ដែលបានស្នើសុំ” ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។ ឯកសារ E305/5 “សាក្សី និងអ្នកជំនាញស្នើឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី សំណើលើកទីពីរបស់ នួន ជា ស្នើសុំសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ទំព័រ ៣ នៃ ២៤

រដ្ឋាភិបាល និងថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ជាច្រើនរូប ដែលជាអតីតកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់របស់បកកនៅភូមិភាគបូព៌ានៅក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងបន្ទាប់មកបានផ្តាច់ខ្លួនរត់ចូលទៅប្រទេសវៀតណាមមានដូចជា [REDACTED] (2-TCW-831) [REDACTED] [REDACTED]⁵។ [REDACTED] (2-TCW-951) [REDACTED]⁶ និង ជា ស៊ីម ដែលជាប្រធានព្រឹទ្ធសភា និងប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា⁷ ដែលទទួលមរណៈភាពកាលពីខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥⁸។ បញ្ជីសាក្សីដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបស់មេធាវីការពារក្តីរួមមានផងដែរ [REDACTED]⁹ [REDACTED] [REDACTED]¹⁰។

គ. បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២

6. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់ជូនបញ្ជីសាក្សី និងអ្នកជំនាញថ្មី

លោក ខៀវ សំផន សម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២” ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។ ឯកសារ E305/6 “បញ្ជីសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញដែលបានស្នើឡើងដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា និងសេចក្តីសង្ខេបសម្រាប់ជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០២/០២ (ជាមួយនឹងឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់ចំនួន៥៖ I, II, IIA, III និង IIIA)” ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។ ឯកសារ E305/7 “បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី អ្នកជំនាញ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអនុលោមតាមវិធាន ៨០ របស់សហមេធាវីការពារក្តីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់” ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៤។

E305/4.2 “ឧបសម្ព័ន្ធ ខ សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ (មិនសុំវិធានការការពារ) ទំព័រ ៥ និង ៦។

E305/4.2 សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ទំព័រ១២។

E305/4.2 សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ទំព័រ១ ដល់ ២។

E370.1.1, Saing Soenthrith, ‘CPP President Chea Sim Dead’, *Cambodia Daily* ថ្ងៃទី ៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥
 សូមមើលផងដែរ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៥ រៀបរាប់អំពីការរំពឹងទុកអំពីសក្ខីកម្មរបស់ជា ស៊ីម និងសារៈសំខាន់សម្រាប់ការការពារក្តីរបស់មេធាវីការពារក្តី។

E305/4.2 សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ទំព័រ១៣។

[REDACTED] ។
 សំណើលើកទីពីររបស់ នួន ជា ស្នើសុំសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ទំព័រ ៤ នៃ ២៤

សម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២¹¹ (បញ្ជីសាក្សីថ្មី)។ ក្នុងចំណោមសាក្សីថ្មីក្នុងបញ្ជីនេះមាន

(2-TCW-962),

¹²។

ឃ. សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា

7. នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើសុំទាក់ទិននឹងសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា (សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា) ដែលបានស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យពន្លឿនក្នុងការចូលខ្លួនរបស់សាក្សី [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) និង កោះហៅសាក្សីថ្មីចំនួនបួនរូបទៀតដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងសវនាការអំពីការប្រព្រឹត្តករណីជនជាតិចាមនៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ា។ សាក្សីបីរូបក្នុងចំណោមសាក្សីថ្មីបួនរូបដែលត្រូវបានស្នើសុំនោះគឺ ហ៊ុន សែន (2-TCW-1001)¹³ នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានគណបក្សប្រជាជន និងជាអតីតមេបញ្ជាការយោធានៅភូមិភាគបូព៌ា។ [REDACTED] (2-TCW-917) ជាកូនប្រុស និងជានិរសាររបស់លេខា [REDACTED]។ កាដេវ (2-TCW-998) កូនស្រីលេខាភូមិភាគបូព៌ា និងជាមេដឹកនាំបះបោរគឺ សោភ័ក្តិ។

8. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានប្រកាសសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា¹⁴ តែនៅរយៈពេលបីខែក្រោយមក ទើបមានសេចក្តីសម្រេចមាន

E307/4 “បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញថ្មីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤។

E307/4.3, “ឧបសម្ព័ន្ធ ខ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញថ្មី” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ (សេចក្តីសង្ខេបថ្មីសម្រាប់សាក្សី) ទំព័រ ២។

មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់ថា អង្គជំនុំជម្រះយោងទៅ ហ៊ុន សែន ដោយឈ្មោះ និងរហស្សនាមនៅក្នុងឯកសារសាធារណៈ E370/3 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យពន្លឿនការកោះហៅសាក្សីពីររូបដែលបានស្នើសុំរួចហើយ និងសុំឱ្យកោះហៅសាក្សីបន្ថែមនៅក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តចំពោះក្រុមគោលដៅជាក់លាក់ ជនជាតិចាម (សំអាងហេតុពេញលេញនឹងចេញនៅពេលក្រោយ)” ថ្ងៃទី១៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ និងសន្មត់ថា អង្គជំនុំជម្រះត្រូវការនិយាយយោងទៅ ហ៊ុន សែន ដោយរហស្សនាមនោះទេ។

E370/3 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យពន្លឿនការកោះហៅសាក្សីពីររូបដែលបានស្នើសុំរួចហើយ និងសុំឱ្យកោះហៅសាក្សីបន្ថែមនៅក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តចំពោះក្រុមគោលដៅជាក់លាក់ ជនជាតិចាម (សំអាងហេតុពេញលេញនឹងចេញនៅពេលក្រោយ)”

សម្គាល់ហេតុពេញលេញនៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦¹⁵។ សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ដែលពាក់ព័ន្ធមានដូចខាងក្រោម៖

- (ក) **ទាក់ទងនឹងសាក្សី** [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពន្យារពេលចេញសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន “រហូតដល់ដំណាក់កាលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសមស្របក្រោយៗទៀត” ដោយសារតែមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា សាក្សីទាំងនេះមានភាពពាក់ព័ន្ធបំផុតទៅនឹងវគ្គជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” និងតួនាទីរបស់ នួន ជា¹⁶។
- (ខ) **ទាក់ទងនឹងសាក្សី** [REDACTED] (2-TCW-917) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកំណត់ថា ខ្លួននឹងសម្រេច “ក្នុងពេលឆាប់ៗ” ដោយកត់សម្គាល់ឃើញថា “ការដឹងឮរបស់គាត់អំពីអង្គហេតុទាំងនេះហាក់ដូចជា ពុំមែនជាការដឹងឮដោយផ្ទាល់គ្រប់គ្រាន់ និងពាក់ព័ន្ធដើម្បីជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងការស្វែងរកការពិតទាក់ទងនឹងអង្គហេតុសវនាការនេះឡើយ” តែ “សក្ខីកម្មរបស់គាត់អាចពាក់ព័ន្ធជាមួយអង្គហេតុសវនាការផ្សេងទៀតក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២”¹⁷។
- (គ) **ទាក់ទងនឹងសាក្សី ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001)** អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី¹⁸។ នៅក្នុងសម្គាល់ហេតុរបស់ខ្លួន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពន្យល់ថា មេធាវីការពារក្តីខកខានក្នុងការប្រឹងប្រែងឱ្យបានសមស្របក្នុងការស្នើសុំសាក្សី ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) ដែលជាផ្នែកមួយនៅក្នុង

E370/4 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យពន្លឿនការកោះហៅសាក្សីពីររូបដែលបានស្នើសុំរួចហើយ និងសុំឱ្យកោះហៅសាក្សីបន្ថែមបួនរូបនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តចំពោះជនជាតិចាម និង លើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិសុំឱ្យទទួលយកសក្ខីកម្មជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជំនួសការចូលបង្ហាញខ្លួនដលយផ្ទាល់នៅតុលាការ” ថ្ងៃទី២៥ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦ (“សេចក្តីសម្រេចមានសម្គាល់ហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា”)។

E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្គាល់ហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ១៨។
E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្គាល់ហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២២។
E370/3 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា”។

សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ារបស់ខ្លួន¹⁹។ អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចទៀតថា សំណើ
របស់មេធាវីការពារក្តីគឺមិនមែនដើម្បីផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ដោយសារតែ
សំណើត្រូវបានយោងតែទៅលើព័ត៌មាននៅក្នុងជំពូកមួយនៃរបាយការណ៍របស់
អង្គការឃ្នាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស ៣០ឆ្នាំរបស់ ហ៊ិន ឆែន ដែលនិយាយលម្អិតអំពី
គូនាទី ហ៊ិន ឆែន (TCW-1001) ជាកម្មាភិបាលបកកនៅភូមិភាគបូព៌ា នៅក្នុង
ជំពូកមួយដែលអង្គជំនុំជម្រះមិនទទួលយកជាភស្តុតាង²⁰។

(ឃ) ទាក់ទងនឹងសាក្សី កាដេវ (2-TCW-998) អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា បើទោះ
ជាសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសម្រាប់សាក្សីរូបនេះត្រូវបានដាក់ទាន់ពេលវេលា
ក៏ដោយ²¹ ក៏ខ្លួនបដិសេធសំណើនេះ ដោយសារតែ បើទោះជាគាត់ “អាចមានព័ត៌
មានទាក់ទងនឹងការចាប់ខ្លួនសមាជិកខ្លះនៃគ្រួសាររបស់គាត់ក៏ដោយ” ហើយការ
លើកឡើងថា សាក្សីមានការដឹងព្រាក់ព័ន្ធនោះគឺផ្អែកទៅលើការសន្និដ្ឋានទាំង
ស្រុង²²។

ង. បញ្ហាកើតមានឡើងនៅពេលសួរដេញដោលសាក្សី

9. នៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦ មេធាវីការពារក្តីបានសួរដេញដោលអំពីការប្រព្រឹត្តមកលើជន
ជាតិចាមទៅកាន់សាក្សីជនជាតិចាម និងបច្ចុប្បន្នជាអង្គរក្សរបស់ ហ៊ិន ឆែន ដែលមានឈ្មោះថា
វ៉ាន់ ម៉ាត់ ហៅ សាឡេះ អាម៉ាត់។ នៅពេលកំពុងផ្តល់សក្ខីកម្មលោក ម៉ាត់ បានបញ្ជាក់ថា នៅក្នុង
ឆ្នាំ១៩៧៨ គាត់បានចូលរួមជាមួយនឹងកងកម្លាំងដែលមានទាហានរហូតដល់ ១ ០០០ នាក់ដែល
ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង បកក។ លោក ម៉ាត់បានបញ្ជាក់ទៀតថា
នៅពេលនោះ (សាក្សី G) គឺជាអ្នកដឹកនាំការបះបោរមួយរូប²⁴

¹⁹ E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្លាងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២៥។
²⁰ E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្លាងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២៦។
²¹ E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្លាងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២៣។
²² E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្លាងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២៤។

²³ [Redacted]
²⁴ [Redacted]

[REDACTED]²⁵។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយលោក ម៉ាត់ មិនអាច
បញ្ជាក់ថា [REDACTED] (សាក្សី G) នៅមុនពេលដឹកនាំការបះបោរក្បត់នេះ គាត់មានឋានៈជាអ្វីនៅក្នុង
របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះទេ²⁶។

10. នៅថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦ មេធាវីការពារក្តីបានចាប់ផ្តើមសួរសាក្សីអំពីការប្រព្រឹត្តមកលើ
ជនជាតិចាមទៅកាន់សាក្សីអ្នកជំនាញ អ៊ីសា ឧស្មាន។ នៅក្នុងចំណោមនោះមេធាវីការពារក្តីបាន
សួរទៅកាន់លោក ឧស្មាន ថា ហេតុអ្វីបានជាការស្រាវជ្រាវរបស់គាត់ទៅលើការប្រព្រឹត្តចំពោះជន
ជាតិចាមនៅក្នុងតំបន់ ២១ នៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ាមិនបាននិយាយអំពីសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយ
កម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់នៅភូមិភាគបូព៌ា ដែលក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានតួនាទីខ្ពស់នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល
ដែលវាដោយសារតែការភ័យខ្លាចដែរឬទេ²⁷។ លោក ឧស្មាន បានឆ្លើយតបថា បុគ្គលដែលគាត់
បានសម្ភាសជាទូទៅមិនបានលើកឡើងពីឈ្មោះ²⁸ និងថា ការស្រាវជ្រាវរបស់គាត់មានដែនកំណត់
ដោយរួមទាំងខ្វះការសហការពីរដ្ឋាភិបាលផង²⁹។ អាស្រ័យហេតុនេះគាត់ “បដិសេធឆ្លើយទៅនឹង
សំណួរ” ហើយគាត់មិនឆ្លើយទៅនឹងសំណួរទៅលើបញ្ហានេះតទៅទៀត ទោះបីជានៅក្នុងសវនាការ
សាធារណៈ ឬក៏អសាធារណៈក៏ដោយ³⁰។ លោក ឧស្មាន មិនឆ្លើយតបទៅនឹងការរំលឹកអំពីវិធាន
ការការពារពីចៅក្រម Fenz ឡើយ³¹។ ផ្ទុយទៅវិញគាត់ព្យាយាមបញ្ចប់នូវសំណួរ ដោយណែនាំ
ដល់សហមេធាវីអន្តរជាតិរបស់ នួន ជា គឺលោក Victor Koppe ថា ចំពោះបុគ្គល ហ៊ិន សែន (2-
TCW-1001) នេះគឺវាងាយស្រួលណាស់ “ពីព្រោះឈ្មោះដែលលោករៀបរាប់សុទ្ធតែមនុស្សដែល
នៅរស់ទាំងអស់។ អ៊ីចឹងតុលាការអាចពិចារណា នៅក្នុងការហៅមនុស្សពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដែល

²⁵ [REDACTED]

²⁶ [REDACTED]

²⁷ ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៦០ បន្ទាត់ ២៤ ទំព័រ ៦១ បន្ទាត់ ១៧ និងទំព័រ ៦២ បន្ទាត់
៣ ដល់ ១៣។

²⁸ ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៦១ បន្ទាត់ ១៩ ដល់ ២២។

²⁹ ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៦២ បន្ទាត់ ១៤ ដល់ ២៥។

³⁰ ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៦៤ បន្ទាត់ ១៤ ដល់ ១៦។

³¹ ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៦៦ បន្ទាត់ ១៣ ដល់ ២២។

លោកមានការសង្ស័យឱ្យមកចូលបំភ្លឺបាន”³²។

ច. សាក្សីសម្រាប់មន្ទីរ ស-២១ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង”

- 11. នៅថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញបញ្ជីឈ្មោះមនុស្ស៤នាក់ ដែលត្រូវចូលខ្លួនជាសាក្សី ឬជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខស២១³³។ ផ្អែកលើកាលវិភាគបច្ចុប្បន្ន បុគ្គលដំបូងគេនៅក្នុងបញ្ជីនេះត្រូវគេរំពឹងថានឹងចូលខ្លួននៅដំណាច់ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦នេះ។ នៅក្នុងសារអេឡិចត្រូនិចដែលនោះ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថា “បញ្ជីសាក្សីសម្រាប់ប្រធានបទ “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” នឹងជូនដំណឹងទៅភាគីក្នុងពេលសមស្រប”។
- 12. នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើលើកទីមួយសម្រាប់មន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ដោយស្នើសុំសាក្សីប្រាំមួយរូប ដែលសក្ខីកម្មរបស់គាត់ទាក់ទងនឹងភូមិភាគឧត្តរ ដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងកងពលលេខ ៣១០³⁴។

III. ច្បាប់ជាធរមាន

ក. ការពន្លឿនកោះហៅសាក្សី

- 13. អនុលោមតាមវិធាន ៩១(១) អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានធនានុសិទ្ធិ“ស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង អ្នកជំនាញ ទៅតាមលំដាប់លំដោយដែលខ្លួនយល់ថាមានប្រយោជន៍”។ អង្គជំនុំជម្រះធ្លាប់បានប្រើធនានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន តាមវិធាន ៩១(១) ដើម្បីពន្លឿនការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់លោក ថេត សម្បត្តិ នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ថាមាន“ប្រយោជន៍”³⁵។

ខ. ការកោះហៅសាក្សីថ្មី

³² ប្រតិចារិកសវនាការពង្រាង ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ទំព័រ ៤៧ បន្ទាត់ ១៦ ដល់ ១៨ ???។

³³ សារអេឡិចត្រូនិកពីមន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់បញ្ជូនមកភាគីចុះថ្ងៃទី៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

³⁴ E391 សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន៨៧(៤)សុំកោះហៅសាក្សីបន្ថែម និងសំណើអនុលោមតាមវិធាន៩៣ សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងវគ្គសវនាការនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខ ស២១ និងការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៦។

³⁵ ឯកសារ E335/3, ‘សេចក្តីសម្រេចទៅលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំឱ្យកោះហៅ ថេត សម្បត្តិ ជាសាក្សីអាទិភាព’ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥ កថាខណ្ឌ ៧-៩។

សំណើលើកទីពីរបស់ នួន ជា ស្នើសុំសាក្សីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ទំព័រ ៩ នៃ ២៤

14. វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងអនុញ្ញាតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះកោះហៅជនណាម្នាក់ជាសាក្សី ដែល “[អង្គជំនុំជម្រះចាត់ទុកថា] មានប្រយោជន៍សម្រាប់នាំមកនូវការស្វែងរកការពិត” តាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ឬតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី។ វិធាននេះតម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះពិចារណាខ្លឹមសារនៃសំណើនោះតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន៨៧(៣) នៃផ្ទៃក្នុង។ សម្រាប់ភាគីដែលស្នើសុំវិញ ភាគីនោះត្រូវតែធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា សក្ខីកម្មនោះមិនអាចទទួលបានទេនៅពេលបើកសវនាការ³⁶។ អង្គជំនុំជម្រះបានយល់ឃើញថា នៅក្នុងករណីដែលភាពពាក់ព័ន្ធនៃសក្ខីកម្មរបស់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវបានបង្ហាញដោយព័ត៌មានតិចតួចបំផុតនៅមុនបើកសវនាការខណៈដែលព័ត៌មានលម្អិតច្រើនទៀតទើបតែអាចរកបាននៅក្រោយបើកសវនាការ នោះសក្ខីកម្មរបស់បុគ្គលនេះ នឹងត្រូវចាត់ទុកថាមិនអាចរកបាននៅមុនបើកសវនាការ³⁷។ ក្នុងករណីដែលសក្ខីកម្មអាចទទួលបាននៅមុនពេលបើកសវនាការ អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចថា “ដរាបណាមានតម្រូវការដែលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ ជាពិសេសដរាបណាភស្តុតាងទាំងនេះជាភស្តុតាងដោះបន្ទុកដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការវាយតម្លៃដើម្បីជៀសវាងការសម្រេចសេចក្តីដោយអយុត្តិធម៌”³⁸ ឬក្នុងករណីដែល “ទាក់ទងជិតស្និទ្ធនឹងឯកសារដែលមាននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះរួចហើយ និង ... ផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យវាយតម្លៃប្រភពទាំងនេះរួមគ្នា”³⁹ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវិធាន ៨៧(៣) ភស្តុតាងដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះត្រូវការតែភាពពាក់ព័ន្ធ *បឋម* និងភាពជឿទុកចិត្តបាន⁴⁰។

គ. ការពិចារណាឡើងវិញទៅលើការបដិសេធកោះហៅសាក្សី

³⁶ អង្គជំនុំជម្រះបញ្ជាក់ថា ការបើកសវនាការនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ គឺជាសវនាការបឋម ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១១។

³⁷ ប្រតិចារិតសវនាការថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ (សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង E1/363.1, នៅទំព័រ៤៩ ln. 16 ។

³⁸ E307/1 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរួមរបស់ភាគីសុំការបំភ្លឺអំពីការអនុវត្តវិធាន ៨៧(៤) (ឯកសារ E307) និងសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្តីពីការមិនដាក់បញ្ជីភស្តុតាងដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (ឯកសារ E305/3) ថ្ងៃទី ១១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៤ កថាខណ្ឌ ៣។ ឯកសារ E190 “សេចក្តីសម្រេចលើឯកសារថ្មី និងបញ្ហាផ្សេងៗ” ថ្ងៃទី៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ ៣៦។

³⁹ E289/2 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើតាមវិធាន៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលសុំដាក់ភស្តុតាងនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ (E289) និងចម្លើយតបរបស់ ខៀវ សំផន (E289/1)” ថ្ងៃទី១៤ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ កថាខណ្ឌ៣។ E190 សេចក្តីសម្រេចលើភស្តុតាងថ្មី នៅកថាខណ្ឌ៣៦ ។

⁴⁰ ឯកសារ E313 “សាលក្រម សំណុំរឿង ០០២/០១” ថ្ងៃទី៧ សីហា ឆ្នាំ២០១៤ កថាខណ្ឌ ២៦។

- 15. សំណើសុំការពិចារណាឡើងវិញពុំមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។ ទោះយ៉ាងណា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថាខ្លួននឹងពិនិត្យសំណើទាំងនេះ “នៅពេលពាក្យបណ្តឹងថ្មី មានភស្តុតាងថ្មី ឬមានកាលៈទេសៈថ្មីធ្វើជាយុត្តិកម្ម”⁴¹។ ដោយអនុវត្តតាមយុត្តិសាស្ត្ររបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការខ្មែរនៃតុលាការ ICTY អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានកំណត់យកលក្ខខណ្ឌទូលំទូលាយជាងមុន ដោយបានសម្រេចថា សិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនក្នុងការពិចារណាសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឡើងវិញ អនុវត្តមិនត្រឹមតែក្នុងករណី “កាលៈទេសៈមានការផ្លាស់ប្តូរ” (ដែលអាចបណ្តាលមកពីមាន “អង្គហេតុឬទូទៅករណីថ្មី”⁴²) ប៉ុន្តែគឺថែមទាំងក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះ “យល់ឃើញថាសេចក្តីសម្រេចលើកមុនមានកំហុស ឬ [...] បណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌”⁴³។
- 16. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគ្មានហេតុផលដើម្បីឃ្លាតចាកពីលក្ខខណ្ឌទូលំទូលាយដែលប្រកាន់យកដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលជាលក្ខខណ្ឌដែលត្រូវបានអនុវត្តជាទូទៅនៅតុលាការ ICTY។ មូលហេតុរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការកំណត់លក្ខខណ្ឌវិវាទគ្រប់គ្រង គឺថា ភាគីមានសិទ្ធិប្តឹងសាទុក្ខជំទាស់សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន⁴⁴។ ទោះជាយ៉ាងនេះក៏ដោយ នៅតុលាការ ICTY ភាគីអនុវត្តទាំងសិទ្ធិប្តឹងសាទុក្ខ (រួមទាំងសិទ្ធិទូលំទូលាយដើម្បីដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខបន្ទាន់បង្ខំ ដែលមិនមែនជាករណីនៅ អ.វ.ត.ក) និងសិទ្ធិស្នើទៅ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY សុំឱ្យពិចារ

⁴¹ ឯកសារ E238/11/1, “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដែលថា អៀង សារី មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងសំណើសុំបន្ថែម”, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២ (“សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំពិចារណាឡើងវិញអំពីសម្បទារបស់ អៀង សារី”), កថាខណ្ឌ ៧។

⁴² សំណុំរឿង ០០១/១៨-០៧-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០២), ឯកសារ D99/3/41, “ សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំការពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពាក្យសុំនៅក្នុងសំណុំរឿង ឌុច”, ថ្ងៃទី ៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨, កថាខណ្ឌ៦។ សំណុំរឿង រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Galic, សំណុំរឿង IT-98-29, “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំពិចារណាឡើងវិញ”, ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៤ (“សេចក្តីសម្រេច Galic លើការពិចារណាឡើងវិញ”), បុព្វកថាទី ៩។

⁴³ ឯកសារ D164/4/9, “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងសំណើសុំឱ្យមានសវនាការដើម្បីពិនិត្យបណ្តឹងខ្លួនដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃសំណុំរឿង អ.ប.ជ ២៤ និង ២៥”, ថ្ងៃទី ២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩ (“សេចក្តីសម្រេចលើការពិនិត្យមើលឡើងវិញរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ”), កថាខណ្ឌ ១២។ ឯកសារ C22/I/68, សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាថ្មីអំពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការផ្តើមប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង”, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៨, កថាខណ្ឌ ២៥។ សេចក្តីសម្រេច Galic លើការពិចារណាឡើងវិញ, បុព្វកថាទី ៨។

⁴⁴ ឯកសារ E238/11/1, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ អៀង សារី សុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាឡើងវិញចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដែលថា អៀង សារី មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួមសវនាការ និងសំណើសុំបន្ថែម, កថាខណ្ឌ ៧, កំណត់សម្គាល់ ២៤។

ណាសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនឡើងវិញ ដោយសំអាងលើមូលដ្ឋាននានាដូចដែលបានបញ្ជាក់ខាងលើ។ អាស្រ័យហេតុនេះ មេធាវីការពារក្តី សូមអះអាងថាលក្ខខណ្ឌត្រឹមត្រូវសម្រាប់ការពិចារណាឡើងវិញនៅ អ.វ.ត.ក គ្របដណ្តប់មិនត្រឹមតែទៅលើ “ភ័ស្តុតាងថ្មី ឬកាលៈទេសៈថ្មី” ឡើយ ប៉ុន្តែគឺថែមទាំងគ្របដណ្តប់លើករណីនានា ដែលអង្គជំនុំជម្រះ “យល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេចលើកមុនមានកំហុស ឬ [...] បណ្តាលឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌”។

យ. ការស៊ើបអង្កេតបន្ថែម

17. វិធាន៩៣នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងយល់ឃើញថា ការស៊ើបសួរថ្មីជាការចាំបាច់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការស៊ើបសួរបន្ថែមបានគ្រប់ពេលវេលា។

IV. អំណះអំណាង

ក. សាក្សីចំនួនប្រាំរូបដែលត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពន្លឿនការកោះហៅ

(i) **សាក្សី** [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951)

18. សាក្សីពីររូបដំបូងដែលមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យពន្លឿនការកោះហៅទាក់ទងនឹងមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” គឺ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951)។ ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីធ្លាប់បានបញ្ជាក់នាពេលមុនរួចមកហើយថា មិនគ្រាន់តែ [REDACTED] (2-TCW-831) ដែលជាសាក្សីសំខាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ទាក់ទងនឹងការជម្លៀសពីទីក្រុងភ្នំពេញ និងឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់នៅទូលពោធិ៍សែនជ័យនោះទេ⁴⁵ (និង [REDACTED])⁴⁶ តែថែមទាំង “ប្រាកដណាស់នៅតែជាសាក្សីដ៏សំខាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ និងសំណុំរឿង ០០២ ជាទូទៅ”⁴⁷ ផងដែរ។ ជាសង្ខេប សក្ខីកម្មសក្តានុពលរបស់ [REDACTED]

⁴⁵ F16 បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់នួន ជា ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមសំណុំរឿង ០០១ ថ្ងៃទី២៩ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤ កថាខណ្ឌ ៥៩។
⁴⁶ [REDACTED]។
⁴⁷ [REDACTED]។

(2-TCW-831) ក្នុងសំណុំរឿងមានតម្លៃខ្ពស់ខុសស្រឡះពីសក្ខីកម្មនៃរាល់សាក្សីដទៃទៀត
 ក្នុងសំណុំរឿង។ ចំណែក [REDACTED] (2-TCW-951) ប្រហែលជា
 សាក្សីសំខាន់បំផុតទីពីរនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ និង អាចផ្តល់សក្ខីកម្មលើបញ្ហាគន្លឹះជាច្រើន
 ដែលកំពុងធ្វើការតវ៉ានៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២⁴⁸ ដូច [REDACTED] (2-TCW-831) ដែរ។
 បន្ថែមពីលើនេះ ចៅក្រម Cartwright និង Lavergne បានយល់ស្របរួចមកហើយនៅក្នុងសំណុំ
 រឿង ០០២/០១ ថា សាក្សីកម្មរបស់ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-
 951) គឺទំនងជាមានតែមួយ និងមិនអាចជំនួសបានដោយសក្ខីកម្មរបស់សាក្សីផ្សេងទៀត⁴⁹។

19. មេធាវីការពារក្តីបានផ្តល់ការសង្ខេបជាទូទៅនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះសាក្សីដែលធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ទៅលើ
 ការរំពឹងទុកពីសក្ខីកម្មរបស់ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) នៅ
 ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២⁵⁰។ មេធាវីការពារក្តីក៏បានផ្តល់ជូនយ៉ាងលម្អិតអំពីការរំពឹងទុកពីសក្ខីកម្ម
 របស់សាក្សីទាំងពីររូបនេះ ដែលជាកម្មាភិបាល បកក នៅភូមិភាគបូព៌ា ទាក់ទងនឹងការប្រព្រឹត្ត
 មកលើជនជាតិចាមនៅភូមិភាគបូព៌ា⁵¹ ដែលត្រូវបានផ្តល់នៅក្នុងសំណើដើមរបស់ខ្លួនស្នើសុំឱ្យ
 ពន្លឿនការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីនៅវគ្គការប្រព្រឹត្តមកលើជនជាតិចាម និងដើម្បីធានាទៅដល់ការ
 ទទួលយកជាភស្តុតាងនូវប្រវត្តិរូបខ្លួនរបស់ [REDACTED] ដែលរៀបចំដោយភ្នាក់ងារសម្ងាត់របស់
 វៀតណាម ព្រមទាំងប្រវត្តិរូបខ្លីរបស់ [REDACTED] ដែលរៀបចំផងដែរដោយវៀតណាម ហើយ
 ដែលអាចរកបាននៅបណ្តាសារដ្ឋានសន្តិសុខជាតិរបស់សារធារណៈរដ្ឋអាមេរិក (the “Stasi”)

⁴⁸ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ១៩។

⁴⁹ [REDACTED]

⁵⁰ E305/4.2 សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ទំព័រ ៥ ដល់ ៦ និង ១២។

⁵¹ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ១៨ ដល់ ២៥។

⁵²។ ដោយពិចារណាថា មេធាវីការពារក្តីក្នុងពេលនេះស្នើសុំឱ្យពន្លឿនការស្តាប់សក្តីកម្ម [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) ទៅលើវគ្គសវនាការស្តីអំពីមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” មេធាវីការពារក្តីសូមផ្លៀតយកឱកាសនេះពន្យល់បន្ថែមទៀតអំពីភាពពាក់ព័ន្ធនៃសក្តីកម្មដែលរំពឹងទុកនៅក្នុងវគ្គជាក់លាក់នេះ។

20. ដីកាដំណោះស្រាយកំណត់ភូមិភាគបូព៌ាជាទីតាំងសំខាន់មួយក្នុងចំណោមទីតាំងពីរដែល “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” កើតមានឡើង “ពីពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៦” រហូតដល់ “ចុងបញ្ចប់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ”⁵³។ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) គឺជាកម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់នៅភូមិភាគបូព៌ាដែលនៅរស់រានមានជីវិត។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយគឺវាពិតប្រាកដណាស់ដែលគាត់នឹងអាចផ្តល់រឿងរ៉ាវដែលមិនអាចរកបាន និងមិនអាចជំនួសបានទៅលើ “ការបោសសម្អាត” និងការចាប់ឃុំឃាំងកម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ានៅក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងមន្ទីរស២១ផងដែរ។

21. ដីកាដំណោះស្រាយបានចោទប្រកាន់បន្ថែមទៀតថា ការចាប់ខ្លួនបុគ្គលមួយចំនួននៅភូមិភាគបូព៌ាគឺជា “កម្មាភិបាល និងអតីតកម្មាភិបាលនៃភូមិភាគបូព៌ា” ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនដោយសារតែត្រូវបាន “ចោទថាក្បត់” [...] ជាប់ទាក់ទងជាមួយ CIA KGB ឬក៏ភ្នាក់ងារវៀតណាម”⁵⁴។ ការចោទប្រកាន់នេះគឺទាក់ទងដោយផ្ទាល់ទៅនឹងការការពារក្តីរបស់មេធាវីការពារក្តី នៅខាងលើ⁵⁵។ ការសន្និដ្ឋានរបស់មេធាវីការពារក្តីគឺការចាប់ខ្លួនជាច្រើនដោយ បកក ត្រូវបានជំរុញដោយសារការក្បត់របស់បុគ្គលទាំងនោះ ជាពិសេសការចូលរួមរបស់គាត់ក្នុងគម្រោងការបះបោរ និងរដ្ឋប្រហារប្រឆាំងនឹង បកក និងរដ្ឋាភិបាលស្របច្បាប់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) គឺជាមេដឹកនាំបះបោរក្បត់យ៉ាងសកម្ម និងអាចផ្តល់សក្តីកម្មដែលមិនអាចរកបាន មិនអាចជំនួសបាន និងដែលបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក។

⁵² E3/9720 ‘Short Biographies from the German Democratic Ministry of State Security Archives’ (“Stasi Biographies” [REDACTED] ។

⁵³ D427 “ដីកាដំណោះស្រាយ” ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ កថាខណ្ឌ ១៩៩ ដល់ ២០១។ សូមមើលផងដែរ E301/9/1.1 ឧបសម្ព័ន្ធ៖ បញ្ជីកថាខណ្ឌ និងផ្នែកនៃដីកាដំណោះស្រាយទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២” កថាខណ្ឌ ២ (iii)។

⁵⁴ D427 “ដីកាដំណោះស្រាយ” កថាខណ្ឌ ១៩៩។

⁵⁵ សូមមើលកថាខណ្ឌ ៤ ខាងលើ។

22. នៅក្នុងបទសម្ភាសន៍របស់គាត់នៅឆ្នាំ ១៩៩១ ជាមួយ Ben Kiernan (2-TCW-831) និយាយយ៉ាងវែងអំពីការបង្កើតការបះបោរ។ នៅក្នុងចំណោមនោះគាត់បាននិយាយអំពីរបៀបដែល “នៅឆ្នាំ ១៩៧៦ ដល់ ៧៧ យើងបានតស៊ូតែតស៊ូជាសម្ងាត់”⁵⁶ និងបានរៀបរាប់អំពីតួនាទីដ៏សំខាន់របស់គាត់នៅក្រោមការបញ្ជារបស់ សោ ភឹម ក្នុងការរៀបចំធ្វើរដ្ឋប្រហារ៖

នៅពេលដែលខ្ញុំបានឮផែនការរបស់ពួកគេ ក្នុងការបះបោរ និងធ្វើរដ្ឋប្រហារ ខ្ញុំបានទៅយកគាត់។ គាត់មក។ គាត់មានជំងឺ ហើយបានទៅលាក់ខ្លួនជាមួយសាច់ញាតិប្រពន្ធរបស់គាត់នៅក្នុង [ពាក្យខ្មែរមិនសូវច្បាស់]។ មុនរដ្ឋប្រហារ ខ្ញុំនៅជាមួយគាត់។ នៅពេលដែលគាត់បានបញ្ជាឱ្យប្រយុទ្ធប្រឆាំង ប៉ុល ពត វិញ ខ្ញុំបាននៅជាមួយគាត់។ វាច្បាស់ណាស់។ គាត់បានចេញបញ្ជា ហើយខ្ញុំគឺជាអ្នកដែលចេញបញ្ជាទៅទាហានដោយផ្ទាល់⁵⁷។

23. (2-TCW-831) រៀបរាប់បន្តទៀតអំពីរបៀបដែល “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” នៅភូមិភាគបូព៌ាគឺទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់ពី “មជ្ឈឹម” បកក “ប្រឆាំងនឹងតា ភឹម ដោយបានចោទប្រកាន់គាត់រួមទាំងខ្ញុំផងដែរថាបានចូលរួមជាមួយវៀតណាម”⁵⁸ និងអំពីរបៀបដែល សោ ភឹម “ប្រកាសថា យើងនឹងវាយតបវិញ” នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំដែលមានលេខ២០ស្រុក និងមានបញ្ជាការយោធា ដែល (2-TCW-831) ខ្លួនឯងផ្ទាល់បានចូលរួម។ ជាងនេះទៅទៀត (2-TCW-831) បានរៀបរាប់ថា គាត់បានចូលរួមដោយផ្ទាល់ក្នុងការបង្កើតរណសិរ្សតស៊ូដោយសហការជាមួយវៀតណាម ដោយបានពន្យល់ថា “នៅខែ កញ្ញា យើងបានជួប និងបានទាក់ទងជាមួយវៀតណាម និងបន្ទាប់មកបានស្នើសុំជំនួយពីវៀតណាម”⁵⁹ ហើយគាត់បានរៀបរាប់យ៉ាងលម្អិតអំពីរបៀប និងទីកន្លែងដែលកិច្ចប្រជុំជាមួយវៀតណាម និងពីរបៀបដែលពួកគាត់បានវាយប្រយុទ្ធនៅខាងកម្ពុជាដែលមាន ជា ស៊ឹម ជាអ្នកដឹកនាំ⁶⁰។

24. បើតាមប្រវត្តិរូបរបស់គាត់នៅបណ្ណាសារដ្ឋាន Stasi នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៥ (2-TCW-951) “បានចាកចេញពីអង្គការប្រតិកិរិយា” (គឺ បកក) និង “ដឹកនាំការ

⁵⁶ E3/1568 អត្ថបទដែលបានវាយសារឡើងវិញពីអត្ថបទសរសេរដោយបទសម្ភាសន៍ជាមួយជា ស៊ឹម ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៣ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩១ និង ហេង សំរិន ថ្ងៃទី ២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩១ (បទសម្ភាសន៍ Kiernan ជា ស៊ឹម) ERN 00651889។
⁵⁷ E3/1568 បទសម្ភាសន៍ Kiernan ជា ស៊ឹម) ERN 00651889។
⁵⁸ E3/1568 បទសម្ភាសន៍ Kiernan ជា ស៊ឹម) ERN 00651887។
⁵⁹ E3/1568 បទសម្ភាសន៍ Kiernan ជា ស៊ឹម) ERN 00651902។
⁶⁰ E3/1568 បទសម្ភាសន៍ Kiernan ជា ស៊ឹម) ERN 00651887, 00651897។

ប្រយុទ្ធប្រឆាំងរបបប្រតិកិរិយា ប៉ុល ពត រៀង សារី នៅក្នុងតំបន់ ២១”⁶¹។ នៅក្នុងបទសម្ភាសន៍ ជាមួយ Stephen Heder [REDACTED] (2-TCW-951) បានពន្យល់អំពីរបៀបដែលពួកគាត់បាន រៀបចំការបះបោរ ដោយបានរៀបរាប់អំពីវិធីដែលគាត់និងអ្នកបះបោរផ្សេងទៀត “ក្រោកឈរ ឡើង និងតស៊ូចាប់ពីដើមដំបូងរហូតមក”⁶² និងរៀបរាប់អំពីវិធី “ខ្លួនជាម្ចាស់ខ្លួន។ យើងមានម្ហូប និងសញ្ជាតិ ខ្លួនយើង”⁶³ វិធីដែលពួកគាត់ប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការ “ចាត់តាំងកម្លាំងសម្ងាត់របស់យើង នៅក្នុងភូមិនិមួយៗដើម្បីផ្តល់យោបល់[ប្រជាជន] មិនរាប់បញ្ចូលរឿងបេក្ខជនរបស់បក្សនៅក្នុង ប្រវត្តិរបស់បុគ្គល ឬ ការងារផ្សេងទៀត”⁶⁴ អំពីរបៀបដែលកម្លាំងរបស់គាត់ “ប្រាប់ប្រធានភូមិថ្មី នៅធ្វើជាប្រធានភូមិដើម្បីរក្សាកម្លាំង” និង “ប្រាប់ប្រជាជនឱ្យរួមគ្នា” និងរហូតទាល់តែរួមទាំង អស់គ្នាទទួលបានជ័យជំនះនៅក្នុងការបះបោរ⁶⁵។ គាត់ក៏បានកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងពិភាក្សាអំពី មេដឹកនាំបះបោរផ្សេងទៀតដែលក្នុងនោះរួមមាន [REDACTED] (2-TCW-831) ជា ស៊ឹម, ស៊ឹម កា សមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងសមាជិកប៉ូលីប្រវត្តិរបស់គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និង [REDACTED] (2-TCW-962)⁶⁶។

25. ដោយសារតែ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) អាចផ្តល់សក្ខីកម្ម សំខាន់អំពីជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និង តួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទ មេធាវីការពារក្តីសូមលើកឡើងថា ដោយសារតែភាពពាក់ព័ន្ធនៃសក្ខីកម្មដែលបានលើកឡើងខាងលើ នោះវគ្គសម្របបំផុតក្នុងការ កោះហៅសាក្សីទាំងនេះគឺនៅវគ្គមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង”។ ខណៈដែលមេធាវី ការពារក្តីទទួលយកទស្សនៈថ្មីរបស់អង្គជំនុំជម្រះថា “ការស្វែងរកការពិត មិនតម្រូវដល់ការផ្តល់ សក្ខីកម្មពីសាក្សីដោយមានចំនួនមិនកំណត់ទេ”⁶⁷ ខ្លួនសូមបញ្ជាក់ថា សក្ខីកម្មរបស់ [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) គឺមិនអាចរកបាន និងមិនអាចជំនួសបាន ដូចដែលចៅក្រម Cartwright និង ចៅក្រម Lavergne បានទទួលស្គាល់នៅក្នុងបរិបទសំណុំរឿង

⁶¹ E3/9720, Stasi Biographies, [REDACTED] ។
⁶² E3/387 “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ [REDACTED] ថ្ងៃទី០៥ ខែ ០៨ ឆ្នាំ ១៩៩០” ERN 00350226។
⁶³ E3/387 “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ [REDACTED] ” ERN 00350226។
⁶⁴ E3/387 “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ [REDACTED] ” ERN 00350226-00350227។
⁶⁵ E3/387 “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ [REDACTED] ” ERN 00350227។
⁶⁶ E3/387 “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ [REDACTED] ” ERN 00350227-28។
⁶⁷ E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្លាងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ១៥។

០០២/០១^{៦៨}។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ មេធាវីការពារក្តីសូមទទួលបានដល់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យធ្វើសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយអំពីការចូលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីទាំងនេះនៅពេលនេះ និងមិនពន្យារពេលចេញសេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហានេះតទៅទៀតទេ ។

(ii) [REDACTED] (2-TCW-952) និង [REDACTED] (2-TCW-962)

26. ស្រដៀងគ្នានេះដែរ មេធាវីការពារក្តីស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យពន្លឿនការកោះហៅសាក្សី [REDACTED] (2-TCW-952) និង [REDACTED] (2-TCW-962) ដោយសារតែសាក្សីទាំងពីរគឺដូចទៅនឹងសាក្សី [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951) ដែរ គឺអាចផ្តល់ព័ត៌មានដែលមិនអាចរកបានអំពីការរៀបចំការបះបោរ និងការចូលរួម និង ការបង្ក្រាបកម្មាភិបាលនៅភូមិភាគបូព៌ា។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅខាងលើ បញ្ហានេះគឺទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង”^{៦៩}។

27. មេធាវីការពារក្តីសូមដាក់ជូនព័ត៌មានបន្ថែមដូចខាងក្រោម សម្រាប់សាក្សី [REDACTED] (2-TCW-952) ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីសាក្សីដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរបស់ខ្លួន^{៧០}។ ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះបានដឹងរួចមកហើយថា សហមេធាវីការពារក្តីអន្តរជាតិរបស់លោក នួន ជា គឺ Victor Koppe បានបញ្ជាក់អំពីសារសំខាន់នៃសក្ខីកម្មរបស់ [REDACTED] (2-TCW-952) នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការបឋមសំណុំរឿង ០០២ កាលពីខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ដោយហៅគាត់ថា “លោក X” និងបញ្ជាក់ថា គាត់ “សំខាន់ណាស់ក្នុងការបញ្ជាក់ការពិត និងមានសារសំខាន់ណាស់ក្នុងការស្វែងយល់អំពីតួនាទីរបស់វៀតណាម”^{៧១}។ ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានពន្យល់នៅក្នុងសំណើទី១៨ ស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលបានដាក់នៅថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ [REDACTED] ជា “ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវកំពូល” សម្រាប់ការកងកម្លាំងក្បត់ ដែលបានឈ្លានពានកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៧៨ និងពីដើមដំបូងមាន “គុណសម្បត្តិឥតខ្ចោះក្នុងការគាំទ្រវៀតណាម” បើទោះណាជាទំនាក់ទំនង

⁶⁸ [REDACTED]

⁶⁹ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១៩ ដល់ ២០ខាងលើ។

⁷⁰ សម្រាប់ [REDACTED] (2-TCW-952), សូមមើល E305/4.2 សេចក្តីសង្ខេបដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើសាក្សី ទំព័រ១៣។

⁷¹ ប្រតិចារិក សវនាការថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១១ (E1/7.1) ទំព័រ ១២ បន្ទាត់ ២២-២៣។

ក្លាយជាល្អក់កករនៅពេលដែលគាត់ចាប់ផ្តើមវិះគន់សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា⁷²។ មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់ថា អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលយកជាភស្តុតាងសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះនូវប្រវត្តិរូបសង្ខេបរបស់ [REDACTED] (2-TCW-952) ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយភ្នាក់ងារសម្ងាត់របស់វៀតណាម និងត្រូវបានរក្សាទុកនៅបណ្ណាល័យស្ថាន Stasi⁷³។ ប្រវត្តិរូបបង្ហាញថា [REDACTED] បានផ្តល់ជូនព័ត៌មានសម្ងាត់ទៅវៀតណាមចាប់ពីដើមដំបូង “នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលគាត់ធ្វើការនៅស្ថានីយ៍វិទ្យុ FUNK ដែលគាត់តែងតែជួបជាមួយសមមិត្តនៅនាយកដ្ឋាន GP. 48 និងបានប្រាប់អំពីសភាពការណ៍ខាងក្នុងរបស់កម្ពុជា និងអំពីប្រកាសរបស់ អៀងសារី និង ប្រពន្ធរបស់គាត់ចំពោះវៀតណាម”⁷⁴។

(iii) [REDACTED] (2-TCW-917)

28. សាក្សីចុងក្រោយដែលមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យពន្លឿនការស្តាប់សក្ខីកម្មសម្រាប់វគ្គសវនាការមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” គឺ [REDACTED] (2-TCW-917)។ នៅក្នុងសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា មេធាវីការពារក្តីបានកត់សម្គាល់អំពីការសន្ទនាចុងក្រោយរបស់ [REDACTED] (2-TCW-917) ជាមួយឪពុករបស់គាត់ឈ្មោះ [REDACTED] ដែលជាលេខាតំបន់ [REDACTED]។ ឪពុករបស់គាត់បានប្រាប់គាត់ “កុំនិយាយអំពីរឿងចាស់មុន(នៅតំបន់ ២១)” ហើយបានណែនាំគាត់ “ឱ្យប្រាប់អតីតកូនចៅរបស់គាត់មុនៗថា កុំឱ្យនិយាយអ្វីទាំងអស់ ធ្វើមិនដឹងមិនឮអំពីតំបន់ ២១”⁷⁵។ នៅក្នុងការស្នើសុំសាក្សី [REDACTED] (2-TCW-917) មេធាវីការពារក្តីបានអះអាងថា សាក្សីអាចផ្តល់សក្ខីកម្ម “អំពីព័ត៌មានដែលមានលក្ខណៈរលើបខ្លាំងទាក់ទងនឹងព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើងនៅតំបន់ ២១។ ខណៈដែលមានការលំបាកក្នុងការសន្និដ្ឋានអំពីលក្ខណៈនៃព័ត៌មានបែបនេះ ប៉ុន្តែអង្គហេតុដែលថា កម្មាភិបាលជាន់ខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងតំបន់ មានការប្រុងប្រយ័ត្នដើម្បីរក្សាការសម្ងាត់នោះ បង្ហាញថាព័ត៌មាននេះមានការពាក់ព័ន្ធសម្រាប់រឿងក្តីនេះ”⁷⁶។ មេធាវីការពារក្តីសូមលើកឡើងថា ការណែនាំទាំងនេះអាចទាក់ទងទៅនឹងចន្លោះនៃការយល់ដឹងរបស់សាក្សីអ្នកជំនាញ

⁷² D273 “សំណើទី១៨ ស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ” ថ្ងៃទី១១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៩ កថាខណ្ឌ ៤ ដល់ ៥។
⁷³ E3/9720, Stasi Biographies, [REDACTED]។ សូមមើលផងដែរ E305/18 “សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការទទួលយកឯកសារ”។
⁷⁴ E3/9720, Stasi Biographies, [REDACTED]។
⁷⁵ ឯកសារ E3/5531, កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី [REDACTED], ERN KH 00418514(គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។
⁷⁶ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៣៥។

អ៊ីសា ឧសាន អំពីព្រឹត្តិការណ៍នៅតំបន់ ២១ និង ភូមិភាគបូព៌ា និយាយឱ្យចំអីអំពីតួនាទីរបស់ថ្នាក់ ដឹកនាំក្នុងរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ន និង ជាអតីតកម្មាភិបាលភូមិភាគបូព៌ា មានដូចជា ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) [REDACTED] (2-TCW-831) និង [REDACTED] (2-TCW-951)⁷⁷។ ជាចុង បញ្ចប់ មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់ថា សហព្រះរាជអាជ្ញាយល់ស្របដែលថា [REDACTED] (2-TCW-917) គួរត្រូវបានកោះហៅមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងវគ្គ “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ដោយ បានដាក់គាត់ជាសាក្សីដំបូងនៅក្នុងបញ្ជីសាក្សីសម្រាប់សវនាការវគ្គនេះ⁷⁸។

ខ. សាក្សីថ្មីមួយរូបដែលត្រូវបានស្នើឱ្យកោះហៅ៖ [REDACTED] (សាក្សី G)

29. សាក្សីថ្មីមួយរូបដែលមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងវគ្គសវនាការ មន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” គឺ [REDACTED] (សាក្សី G)។ ដូចដែលសាក្សី វ៉ាន់ ម៉ាត់ ហៅ សាឡោះ អាម៉ាត់ បានបញ្ជាក់ថា [REDACTED] (សាក្សី G) គឺ [REDACTED] ⁷⁹។ មេធាវីការពារក្តីសូមលើកឡើងថា ក្នុងឋានៈជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃការបះបោរក្បត់ ([REDACTED]) [REDACTED] (សាក្សី G) អាចផ្តល់ព័ត៌មានមិនអាចរកបានទៅលើការរៀបចំការបះបោរ និងការចូលរួមក្នុងការ បង្ក្រាបកម្មាភិបាលនៅភូមិភាគបូព៌ា។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើថា នេះគឺមានទំនាក់ទំនងយ៉ាង ជិតស្និទ្ធទៅនឹងមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង”⁸⁰។ សក្ខីកម្មនេះទំនងជាទាក់ទងនឹង វគ្គជម្លោះប្រដាប់អាវុធផងដែរ។ ដោយសារតែ [REDACTED] (សាក្សី G) មិនដែលត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយ មេធាវីការពារក្តីគ្រាន់តែស្មានទៅលើការពាក់ព័ន្ធជាសក្តានុពលផ្សេងទៀតដែលចេញពីសក្ខីកម្ម របស់គាត់។ ជាពិសេស ដោយគិតអំពីតំណែងពិតប្រាកដរបស់ [REDACTED] (សាក្សី G) នៅក្នុងបកក នៃភូមិភាគបូព៌ា នៅមុនពេលពេលកាន់តំណែងជាមេដឹកនាំបះបោរក្បត់ [REDACTED] (សាក្សី G) អាច ផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងរចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រតិបត្តិការនៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ា។ គាត់អាចមានផងដែរ នូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការប្រព្រឹត្តមកលើជនជាតិចាម និង ការចោទប្រកាន់លើការប្រព្រឹត្តលើ ជនជាតិចាមនៅភូមិភាគបូព៌ា ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ ២១។

⁷⁷ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១០ ខាងលើ។

⁷⁸ E307/3/2.2 “ឧបសម្ព័ន្ធ ១ បញ្ជីឈ្មោះសាក្សីដែលបានកែតម្រូវ” (ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤) ERN 01003004។

⁷⁹ សូមមើល កថាខណ្ឌ ៩ ខាងលើ។

⁸⁰ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១៩ ដល់ ២០ ខាងលើ។

- 30. មេធាវីការពារក្តីសូមយកឱកាសនេះផ្តល់ជូននូវព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹង [REDACTED] (សាក្សី G)។ បើតាម [REDACTED] (សាក្សី G) ខ្លួនឯងផ្ទាល់ គាត់ជាបុគ្គលិកពាណិជ្ជកម្មស្រុកត្បូងឃ្មុំនៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម⁸¹ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់២១ នៃភូមិភាគបូព៌ា។ សាលក្រមនៅក្នុងតុលាការបដិវត្តប្រជាជននៅឆ្នាំ ១៩៧៩ ដើម្បីកាត់ទោស ប៉ុល ពត និង អៀង សារី កត់ត្រា [REDACTED] (សាក្សី G) ថាជា [REDACTED]⁸²។ គាត់ទទួលបានការហ្វឹកហ្វឺនយោធាពីប្រទេសវៀតណាមនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩⁸³ និងបន្ទាប់មកកាន់មុខតំណែងជាអភិបាលរង [REDACTED] (ពីឆ្នាំ១៩៨៣ ដល់ ១៩៨៦) និង ជាអភិបាលរង [REDACTED] (ពីឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ ១៩៩៧)⁸⁴ និងជាទីប្រឹក្សាសម្រាប់កិច្ចការទូទៅរបស់ ហ៊ុន សែន (2-TCW-1001) ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨⁸⁵។
- 31. មេធាវីការពារក្តីសូមលើកឡើងថា សំណើនេះដាក់ទាន់ពេលវេលា។ ដោយគិតដល់តថភាពដែលថា វាមិនអាចទៅរួចបានទេដើម្បីកោះហៅសាក្សីទាំងអស់ដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងសក្ខីរបស់សាក្សីម្នាក់ទៀត ក៏ប៉ុន្តែមេធាវីការពារក្តីបានរង់ចាំការបញ្ជាក់លម្អិតអំពី [REDACTED] (សាក្សី G) នៅក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ វ៉ាន់ ម៉ាត់ ហៅ សាឡេ៖ អាម៉ាត់ កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦។ មេធាវីការពារក្តីដាក់សំណើនេះនៅពេលឆាប់បំផុតនៅបន្ទាប់ពីសក្ខីកម្មនេះ។
- 32. ដោយពិចារណាថាសាក្សី [REDACTED] (សាក្សី G) នឹងផ្តល់សក្ខីកម្មទៅលើប្រធានបទជាច្រើន មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យខ្លួនស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] (សាក្សី G) ដោយខ្លួនឯង។ ឬក៏ជាជម្រើសម្យ៉ាងទៀត សូមស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] (សាក្សី G) ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៩៣។

⁸¹ [REDACTED]

⁸² សាលក្រមតុលាការឆ្នាំ ១៩៧៩ ថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅក្នុង Howard J. De Nike, John Quigley, and Kenneth J. Robinson (eds.), *Genocide in Cambodia; Documents From the Trial of Pol Pot and Ieng Sary*, 2000, ទំព័រ ៥២៣។

⁸³ [REDACTED] ។

⁸⁴ [REDACTED] ។

⁸⁵ [REDACTED] ។

គ. សាក្សីពីររូបត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ៖ ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) និង កាដេវ (2-TCW-998)

(i) ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001)

33. ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើ អង្គជំនុំជម្រះពិចារណាឡើងវិញអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដែលបានបដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំឱ្យស្តាប់សក្ខីកម្ម ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001)។ មេធាវីការពារក្តីកត់សម្គាល់កាលពីដំបូងថា សេចក្តីសម្រេចរបស់ អង្គជំនុំជម្រះថា តើទទួលយកជាភស្តុតាងឬក៏អត់អំពីដំណើររឿងដែលអាចទទួលយកបាន និង ភាពពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរបាយការណ៍ ៣០ឆ្នាំរបស់ ហ៊ិន សែន (របាយការណ៍ HRW) និងលើកឡើងថា របាយការណ៍បានបង្កើតឡើងតាមរយៈការចោទប្រកាន់អំពីតួនាទី ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) ក្នុងការបង្ក្រាបការបះបោររបស់ចាមនៅក្នុងតំបន់២១ នៅក្នុងភូមិភាគបូព៌ា។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានកត់សម្គាល់នៅក្នុងសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ាថា ការចោទប្រកាន់អំពី ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) ដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍ HRW គឺត្រូវបានរៀបរាប់ផងដែរនៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សីមួយរូប⁸⁶ ជាកិច្ចសម្ភាសន៍ដែលទទួលយកជាភស្តុតាង⁸⁷ ជាសាក្សីដែលត្រូវបានស្នើដោយមេធាវីការពារក្តី តែត្រូវបានបដិសេធដោយអង្គជំនុំជម្រះ⁸⁸។ ជាងនេះទៅទៀត និងដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានកត់សម្គាល់នៅក្នុងសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា និងផ្នែកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរបាយការណ៍ HRW និងរឿងរ៉ាវដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយសក្ខីកម្មនៅក្នុងសវនាការ⁸⁹ និងនៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍ដែលបោះពុម្ពផ្សាយដោយសាក្សីអ្នកជំនាញអ៊ីសា ឧស្មាន នៅក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់ដែលមានចំណងជើងថា ការបះបោររបស់ជនជាតិចាម⁹⁰។

34. បន្ថែមពីលើនេះ និងដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះបានដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា មានភស្តុតាងបន្ថែមទៀតនៅក្នុងសំណុំរឿងដែលផ្តល់ដោយលម្អិតអំពីតួនាទី និងសកម្មភាពរបស់ ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) នៅ

⁸⁶ E3/5261, ‘កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី សូ ស៊ីម៉ិច’ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៨។
⁸⁷ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ២៨។
⁸⁸ E370/3 “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា”។ E370/4 “សេចក្តីសម្រេចមានសម្តែងហេតុលើសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា” កថាខណ្ឌ ២១។
⁸⁹ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៧៧។
⁹⁰ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៧៨។

ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ជាពិសេស ហ៊ុន សែន ជាមេដឹកនាំបះបោរក្បត់មួយរូប ដែលបានផ្តាច់ខ្លួននៅក្នុងខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៧៧⁹¹ ហើយបានបើករថក្រោះយោធារៀនណាមចូលទឹកដីកម្ពុជានៅថ្ងៃទី ២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៧⁹²។ គាត់ត្រូវបានគេដឹងជាទូទៅថា ជាសមាជិកជាន់ខ្ពស់មួយរូបនៅក្នុងជួរទាហាននៅភូមិភាគបូព៌ា។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយគឺសម្របទៅនឹងអំណះអំណាងរបស់មេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងសំណើនេះ ដែលថា ហ៊ុន សែន (2-TCW-1001) អាចផ្តល់ព័ត៌មានមិនអាចរកបានអំពីការរៀបចំការបះបោរ និងការចូលរួម និងការបង្ក្រាបកម្មាភិបាលនៅភូមិភាគបូព៌ា។ ដូចដែលបានបញ្ជាក់ខាងលើថា ព័ត៌មាននេះគឺទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង”⁹³។ បន្ថែមពីលើសនេះ ការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ អ៊ីសាខស្រី និង វ៉ាន់ ម៉ាត់ ហាក់ដូចជាបង្ហាញថា (យ៉ាងហោចណាស់សាក្សីខ្លះ) សាក្សីអាចស្នាក់ស្នើរក្នុងការនិយាយអំពីតួនាទី និងសកម្មភាពរបស់ ហ៊ុន សែន (2-TCW-1001) នៅក្នុងអំឡុងពេលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយសក្ខីកម្មផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់គឺមិនមានអ្នកណាអាចជំនួសបានទេ។

(ii) **កាដេវ (2-TCW-998)**

35. ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើ អង្គជំនុំជម្រះពិចារណាឡើងវិញអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនដែលបានបដិសេធសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យស្តាប់សក្ខីកម្មកាដេវ (2-TCW-998)។ ដូចដែលមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ារបស់ខ្លួនថា កា ដេវ បានផ្តល់ព័ត៌មានយ៉ាងលម្អិតអំពីអាជីពនយោបាយរបស់ សោ ភឹម (ដោយបង្ហាញថា សោម ភឹម គឺជា[បងធំ]ទី ៤ នៅក្នុង ក.ប.ក) ព័ត៌មានលម្អិតអំពីគ្រួសាររបស់ សោ ភឹម និងការធ្វើអត្តឃាតរបស់គាត់។ កា ដេវ ក៏បានផ្តល់ព័ត៌មានដែលគាត់បានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកអំពីការចាប់ខ្លួននៅឆ្នាំ ១៩៧៨ នៅភូមិភាគពាយ័ព្យ គឺការចាប់ខ្លួនបងស្រីរបស់គាត់ឈ្មោះ ស៊ី និងប្តីរបស់ ស៊ី ឈ្មោះ ជាល ដែលជាកូនប្រុសរបស់ រស់ ញឹម⁹⁴។ ព័ត៌មាននេះគឺទាក់ទងជាសំខាន់ណាស់ទៅនឹងអំណះអំណាងរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលថា សោ ភឹម និង រស់ ញឹម បានចូលរួម

⁹¹ E3/9720, Stasi Biographies, ERN 01206275។ E3/1593, Ben Kiernan, The Pol Pot Regime, ERN 01150102 (p. 210, note 115), ERN 01150192 (ទំព័រ ៣៧០ ដល់ ៣៧១)។
⁹² E3/1593, Ben Kiernan, The Pol Pot Regime, ERN 01150194 (ទំព័រ ៣៧៥)។
⁹³ សូមមើល កថាខណ្ឌ ១៩ ដល់ ២០ ខាងលើ។
⁹⁴ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៣៦។

ដឹកនាំការបះបោរ និងដែលថា ដំណើរការនេះទៅរួចដោយសារតែពួកគេមានទំនាក់ទំនងគ្រួសារ រវាង ស៊ី និង ជាល⁹⁵ ដែលនេះគឺជាផ្នែកស្នូលនៃការការពារក្តីរបស់មេធាវីការពារក្តី⁹⁶។ ដោយ ពិចារណាឃើញថា មានព័ត៌មានតិចតួចទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ និងលទ្ធភាពដែល កាដេវ (2-TCW- 998) អាចមានព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃទាក់ទងនឹងបុគ្គលដ៏សំខាន់ដូចជា សោ ភឹម មេធាវីការពារក្តី សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យពិចារណាឡើងវិញទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនក្នុងការកោះហៅ សាក្សី កាដេវ (2-TCW-998)។ និងស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះកោះហៅគាត់នៅក្នុងវគ្គមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” ហើយស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីស្តាប់ចម្លើយ កាដេវ (2-TCW-998) ឬក៏ស្តាប់ចម្លើយដោយអង្គជំនុំជម្រះដោយអនុលោមតាមវិធាន៩៣។

យ. កាលវិភាគសាក្សីដែលនឹងមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅបន្ទប់កាំង ហ្គេចអ៊ាវ ហៅ ឌុច (2-TCW-916)

36. មេធាវីការពារក្តីពិចារណាឃើញថា វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីទាំងអស់ ដែលបានស្នើសុំនៅក្នុងសំណើនេះ នៅមុនពេលការចូលមកផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ កាំង ហ្គេចអ៊ាវ ហៅ ឌុច (2-TCW-916) ដោយសារតែវានឹងអនុញ្ញាតឱ្យ កាំង ហ្គេចអ៊ាវ ហៅ ឌុច (2-TCW- 916) មានប្រតិកម្មតបទៅនឹងសក្ខីកម្មទាំងនេះ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងវគ្គចោទប្រកាន់អំពីមន្ទីរសន្តិ សុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២។

V. ដំណោះស្រាយដែលស្នើសុំ

37. អាស្រ័យដោយហេតុផលដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះ៖

(ក) កោះហៅ [REDACTED] (2-TCW-831) [REDACTED] (2-TCW-951) [REDACTED] (2- TCW-952) [REDACTED] (2-TCW-962) [REDACTED] (2-TCW-917) [REDACTED] (សាក្សី G) ហ៊ិន សែន (2-TCW-1001) និង កាដេវ (2-TCW-998) ឱ្យមកផ្តល់សក្ខី កម្មនៅក្នុងវគ្គសវនាការអំពីមន្ទីរសន្តិសុខ និង “ការបោសសម្អាតផ្ទៃក្នុង” នៅមុនពេល ការចូលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ កាំង ហ្គេចអ៊ាវ ហៅ ឌុច (2-TCW-916) និង

⁹⁵ E370 សំណើសុំសាក្សីភូមិភាគបូព៌ា កថាខណ្ឌ ៣៧ និងជើងទំព័រ ៨៨។ សូមមើលផងដែរ F2/8 “សំណើលើកទី៦ របស់ នួន ជា” កថាខណ្ឌ ៣៣ ដល់ ៣៤។

⁹⁶ សូមមើល កថាខណ្ឌ ៤ ខាងលើ។

(ខ) អនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីស្តាប់ចម្លើយ [REDACTED] (សាក្សី G) និង កាដេរ៉ូ (2-TCW-998) ឬក៏អង្គជំនុំជម្រះស្តាប់ចម្លើយសាក្សីទាំងនេះដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់។

សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ នួន ជា

សុន អរុណ

Victor KOPPE